

zdravo z naravo

LAS MDD | zadruga za razvoj podeželja z.b.o.

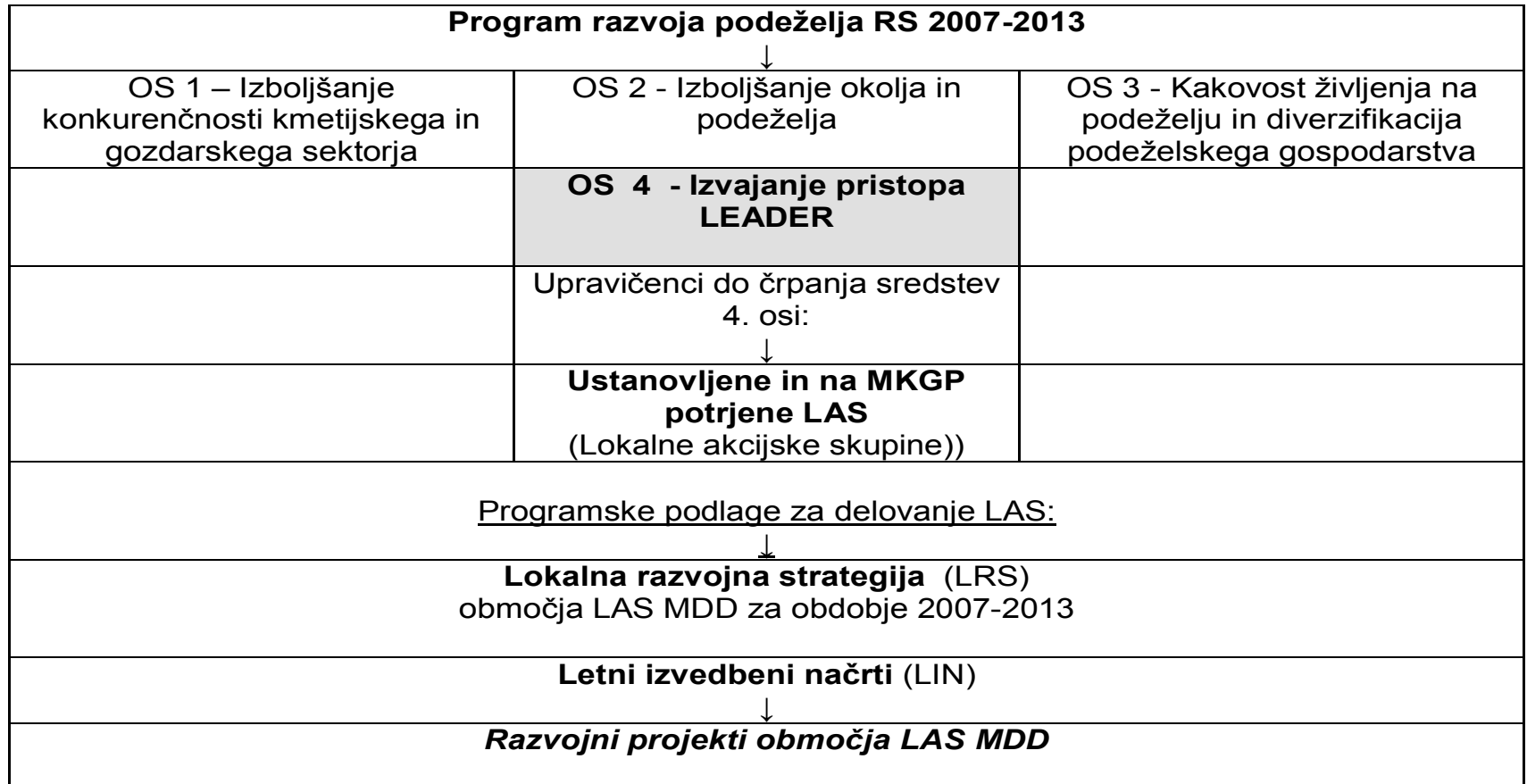
LAS MDD | zadruga za razvoj podeželja z.b.o.

LAS MDD V OBDOBJU 2007-2011

LAS MDD | zadruga za razvoj podeželja z.b.o.

LAS MDD | zadruga za razvoj podeželja z.b.o.

V ČEM SE KAŽEJO REZULTATI DOSEDANJIH SKUPNIH PROJEKTOV OBMOČJA LAS MDD?

LAS MDD | zadruga za razvoj podeželja z.b.o.

Vsi projekti iz dosedanjih Letnih izvedbenih načrtov se nanašajo na 4 področja:

- Izobraževanje in usposabljanje
- Trženje izdelkov s podeželja
- Turizem
- Urejanje prostora / arhitektura

LAS MDD | zadruga za razvoj podeželja z.b.o.

Področje: **IZOBRAŽEVANJE IN USPOSABLJANJE**

Na tem področju je bilo izvedenih 5 projektov:

1. **ZNANJE (Izobraževanje na področju dopolnilnih dejavnosti) – LIN 2008**
2. **Z ZNANJEM K RAZVOJU DOPOLNILNIH DEJAVNOSTI – LIN 2010**

Nosilec obeh projektov: **Kmetijsko gozdarski zavod Celje**

ciljna skupina: kmetje

Teme: usposabljanje za dopolnilne dejavnosti na kmetiji (predelava sadja, mleka, mesa, peka kruha, učne kmetije idr.)

Število udeležencev: 268 + 315 (skupaj: 583)

Učinek: večji interes za dopolnilne dejavnosti, več znanja za delo

Stanje projektov: zaključena

LAS MDD | zadruga za razvoj podeželja z.b.o.

3. PODJETNIŠKO IZOBRAŽEVANJE MLADIH – LIN 2010

Nosilec obeh projektov: Podjetniški center Slovenj Gradec

Ciljna skupina: mladi v osnovnih in srednjih šolah

Teme: podjetniške delavnice , mini poslovni načrt..

Število udeležen.: 75

Učinek: boljše razumevanje podjetništva pri mladih

4. ZNANJE PODJETNOSTI IN USTVARJALNOSTI ZA USPEH – LIN 2010

Ciljna skupina: obstoječi in potencialni podjetniki

Teme: različna podjetniška znanja, podjetniška kultura

Število udeležen.: 558

Učinek: nove podjetniške ideje, več podjetniškega znanja

Stanje projektov: zaključena

LAS MDD | zadruga za razvoj podeželja z.b.o.

5. DOMAČA IN UMETNOSTNA OBRT – LIN 2010

Nosilec projekta: Javni zavod SPOTUR, Slovenj Gradec

Ciljna skupina: obstoječi in potencialni rokodelci, domači in tuji turisti, prebivalci na celotnem območju LAS, nosilci oz. ponudniki rokodelstva, spominkov, domače in umetnostne obrti in koristniki le-teh.

Teme. Izvedba rokodelskih tečajev z izdelovalci DUO in potencialnimi izdelovalci. ...

Učinek: večje zanimanje za domačo in umetnostno obrt, pridobljeni certifikati, več znanja za izvajanje dejavnosti

Stanje projektov: zaključen

LAS MDD | zadruga za razvoj podeželja z.b.o.

Področje: TRŽENJE IZDELKOV S PODEŽELJA

V sklopu tega področja so izvedeni 3 projekti:

1. ORGANIZACIJA PRODAJE PRODUKTOV S PODEŽELJA – LIN 2008
2. TRŽENJE IZDELKOV S PODEŽELJA – LIN 2009
3. ORGANIZACIJA PROIZVODNJE IZDELKOV IZ SADJA – LIN 2009

Projekt 1 in 2:

Nosilec: LAS MDD z.b.o. (*)

Ciljna skupina: kmetije z dopolnilno dejavnostjo in mali podjetniki, kupci

Ključne vsebine obeh projektov: priprava poslovnega načrta , priprava in sklenitev pogodb s kooperanti, blagovna znamka, embalaža, predstavitveni katalog, investicija v opremo stacionarne in v mobilno trgovino z izdelki s podeželja,

- Po zaključku projektov: izdelava internetne trgovine, priprava in tisk darilnega kataloga

LAS MDD | zadruga za razvoj podeželja z.b.o.

Število vključ. prebivalcev 23 ob odprtju trgov., 42 čez 1 leto

Število trgovin: 2 (stacionarna v Slovenj Gradcu in mobilna)

Število novih delovnih mest – neposredno: 2

Število izdelkov, vključenih v prodajo: čez 400

Učinki:

Ponudnike izdelkov smo povezali v skupno ponudbo.

Izdelke smo združili pod skupno blagovno znamko.

Ponudbo izdelkov s podeželja smo organizirani na enem mestu.

Vzpodbujen je interes za registracijo dejavnosti in skupno, organizirano trženje.

Po zaključku projekta se je pričelo trajnostno zastavljeno delo na tem področju: trženje izdelkov s podeželja.

Stanje projektov: zaključena

Projekt je na MKGP uvrščen med primere dobre prakse pri izvajanju Programa razvoja podeželja RS

LAS MDD | zadruga za razvoj podeželja z.b.o.

Projekt 3: ORGANIZACIJA PROIZVODNJE IZDELKOV IZ SADJA

Nosilec projekta: UM, Fakulteta za kmetijstvo in biosistemske vede, Maribor v sodelovanju z LAS MDD

Ciljna skupina: člani sadjarskih društev, kupci izdelkov iz sadja

Ključne vsebine: analiza stanja sadjarske dejavnosti na območju, izdelava tehnološkega načrta, načrt organiziranosti proizvodnje izdelkov iz sadja, marketinški načrt, predinvesticijska študija, usposabljanje sadjarjev, predlog embalaže, pravilnik o geografski označbi izdelkov iz koroškega sadja

LAS MDD | zadruga za razvoj podeželja z.b.o.

Učinki:

Vzpodbujen interes sadjarjev za sodelovanje v organizirani, skupni proizvodnji izdelkov iz sadja, pod skupno blagovno znamko, s profesionalnim pristopom k proizvodnji izdelkov iz sadja

Pripravljena podlaga za odločitev o pristopu k investiciji v skupno proizvodnjo izdelkov iz sadja oz. k trajnostno zastavljenemu delu na tem področju

Stanje projektov: zaključena

*Možnost za vključitev imajo
vsi zainteresirani prebivalci, ki imajo sadovnjak!*

LAS MDD | zadruga za razvoj podeželja z.b.o.

Področje: TURIZEM

Zaključena sta dva projekta:

1. PODEŽELSKA AVANTURA – LIN 2008
2. KOROŠKA AVANTURA –LIN 2009

Nosilec obeh projektov: LAS MDD z.b.o. (*)

Ciljna skupina: izvajalci turistične ponudbe na območju, turisti

Število podpisanih pogodb s ponudniki nočitvenih kapacitet: 21

Število podpisanih pogodb z izvajalci ostale turistične ponudbe: 39

Število izdelanih in v prodajne kataloge vključenih skupnih turističnih programov: 20

Število izdanih prodajnih katalogov: 2 +1

Število jezikovnih variant: 1+2 (angleški, nemški jezik)

Število licenc za trženje turistične ponudbe: 2

Incoming agencija: LAS MDD z.b.o., PE Podeželska avantura, Slovenj
Gradec

LAS MDD | zadruga za razvoj podeželja z.b.o.

Učinki:

Izvajalce turističnih storitev smo povezali v skupno ponudbo območja.
Turistično ponudbo smo združili pod skupno blagovno znamko.
Vzpostavili smo pogoje za trženje skupne (LOKALNE) turistične ponudbe.

LAS MDD je edina organizacija na Koroškem, ki ima vzpostavljeno takšno mrežo ponudnikov turističnih storitev.

Z zaključkom projekta se je pričelo trajnostno zastavljeno delo na tem področju: trženje skupne turistične ponudbe!

Možnost za vključitev imajo vsi prebivalci, ki imajo registrirano dejavnost, s katero se lahko vključijo v turistično ponudbo.

Stanje projektov: zaključena

Projekt je na MKGP uvrščen med primere dobre prakse pri izvajanju Programa razvoja podeželja RS.

LAS MDD | zadruga za razvoj podeželja z.b.o.

Področje: UREJANJE PROSTORA

Izvedena sta dva projekta, in sicer:

1. IDENTITETA KOROŠKIH HIŠ – LIN 2008
2. KATALOG OKOLJU PRIJAZNIH KOROŠKIH HIŠ – LIN 2009

Nosilca obeh projektov: LAS MDD z.b.o. in UL, Fakulteta za arhitekturo, Ljubljana

Ciljne skupine: urbanisti, arhitekti, lokalne skupnosti, uradniki na UE, individualni graditelji, lastniki starih koroških hiš, izvajalci del pri izgradnji hiš, lastniki gozda, podjetniki s ponudbo opreme za koroške hiše

LAS MDD | zadruga za razvoj podeželja z.b.o.

Učinki:

- Pripravljeni elementi za takšno urejanje prostora in načrtovanje objektov, ki je skladno s koroško krajinsko arhitekturo.
- Pripravljene podlage (načrti) za pristop k trajnostno zastavljenemu delu na tem področju: svetovanje, trženje načrtov, organizacija izgradnje koroških hiš

Stanje projektov: zaključena

Poanta tega projekta ni le v izdelavi načrtov, ampak predvsem v možnih vsestransko pozitivnih učinkih prenosa tega projekta v prakso!

Projekt je v državnem merilu (Ministrstvo za okolje) opredeljen kot pilotni projekt v Republiki Sloveniji, ki naj bi bil osnova za tak pristop v ostalih regijah.

LAS MDD | zadruga za razvoj podeželja z.b.o.

Projekti, s katerimi nadgrajujemo aktivnosti na začetih področjih (LIN 2010) in so še nezaključeni:

1. **TRADICIONALNI PRODUKTI KOROŠKEGA PODEŽELJA (LAS MDD) – področje trženja izdelkov**
1. **ATRAKTIVNOST KOROŠKE TURISTIČNE PONUDBE (LAS MDD) - področje turizem**

Nosilec obeh projektov: LAS MDD z.b.o. (do ustavitve obeh projektov)

Delo na obeh projektih je bilo sredi leta 2011 ustavljeno zaradi možnih posledic nove Uredbe o ukrepih 1.3. in 4. osi PRP v RS (Vlada RS, 14.4.2011). Delo na projektih bosta nadaljevala prevzemnika obeh projektov, ki bosta izbrana na podlagi javnega razpisa.

LAS MDD | zadruga za razvoj podeželja z.b.o.

(*) Podlage za to, da je bil LAS MDD nosilec projektov:

Dokumenti MKGP:

Smernice in priporočila za izvajanje pristopa Leader v RS v programskem obdobju 2007-2013:

> str. 20: **“Priporočljivo je, da vodenje projekta (management) prevzame upravljaecLAS ali LAS sama, če ima za to usposobljene člane.”**

Navodila za izdelavo letnega izvedbenega načrta”, verzija 1.1., stran 13:

“Nosilec:

V primeru, da je nosilec projekta LAS, napišite, ...

Navodila za izdelavo zahtevkov za izplačilo sredstev iz naslova Leader, verzija 1.2., stran

“V primeru, da je LAS nosilka aktivnosti, finančna sredstva v celoti zagotovi sama, plača vse nastale stroške in šele nato vloži zahtevek na MKGP”

Str. 14 in 16 in 22 Odgovorna oseba nosilca projekta:

“Vpišite ime in priimek predstavnika nosilca projekta ter njegov podpis in žig, razen v primeru, kadar je nosilec projekta LAS ali upravljaec LAS.”

Bistvo in rdeča nit vseh dosedanjih aktivnosti, katerih nosilec je bil LAS MDD je, da:

- dajemo stalno možnost vključitve vsem prebivalcem, ki imajo za to interes in imajo potrebne pogoje za sodelovanje (velja za vse SKUPNE PROJEKTE)
- da ponudbe posameznikov povezujemo v skupno ponudbo območja, s skupno blagovno znamko
- da s temi projekti ustrezno odgovarjamo na probleme in potrebe, ki so jih prebivalci sami najbolj izpostavili, ko smo se pred 3 leti pogovarjali o razvoju podeželja.

Ko projekt uradno zaključimo, se tisto ta pravo, dolgoročno oz. trajnostno zastavljeno delo, šele pričinja. In to je najboljši pokazatelj tega, da LAS MDD projektov ne izvaja zaradi projektov, ampak zato, da za to podeželje in tukajšnje ljudi dejansko naredimo to, kar potrebujejo in kar prinaša dolgoročne koristi.

V čem se je v tem obdobju pokazalo, da je LAS MDD načrtal pravo smer za razvoj podeželja, ki jo tudi uresničuje?

- v naraščajočem interesu prebivalcev po sodelovanju,
- v opredelitvi treh projektov na državni ravni, kot »primer dobre prakse oz. enega kot »pilotni projekt v RS« (trženje izdelkov s podeželja, turizem, projekt koroških hiš)
- interesu ostalih LAS-ov v Sloveniji, da spoznajo našo organiziranost, pristop in seveda projekte; (strokovne ekskurzije LAS-ov v LAS MDD in iz sosednje Hrvaške)
- v pozornosti, ki smo jo s takšnim pristopom in projekti vzbudili v Bruslju na srečanju 400 LAS-ov iz Evrope (> skupine iz Hrvaške, Latvije in Slovaške)
- v zaupanju in zelo dobrem sodelovanju z vsemi občinami ustanoviteljicami.

LAS MDD | zadruga za razvoj podeželja z.b.o.

FINANCIRANJE PROJEKTOV IN DELOVANJA

➤ **PROJEKTI IZ LIN:**

Vrednost sofinanciranja projektov po letih – Pogodbe z občinami
(vrednosti so za **vse občine skupaj**):

- 2008 > 106.143 € > 37 % celotne vrednosti vseh projektov iz LIN
- 2009 > 110.283 € > 28 %
- 2010 > 114.391 € > 27 % (= 330.817 €)

Vrednost sofinanc. projektov po letih – Odločbe o potrditvi LIN (**MKGP**):

2008 > 126.046 € > 44 % celotne vrednosti vseh projektov iz LIN

2009 > 163.552 € > 41 %

2010 > 202.226 € > 49 % (= 491.824 €)

SK: 822.641 €

Od tega sredstva, ki jih še pričakujemo:

90.000 € iz LIN 2009 (2 projekta; KA 2010, KOPKH; dec2011- pril.2012)

26.984 € iz LIN 2010 (vložen zahtevek, opravljena kontrola) - 2011

107.300 € iz LIN 2010 (2 projekta, ustavljena, nova prevzemnika) - 2012

Prejeto 598.357 €

Še ni prejeto/zahtevano 224.284 €

LAS MDD | zadruga za razvoj podeželja z.b.o.

- DELOVANJE LAS MDD:

Vrednost sofinanciranja delovanja po letih (vse občine skupaj):

2008 > 34.920 €

2009 > 36.282 €

2010 > 37.141 €

Vrednost sofinanciranja delovanja po letih (MKGP):

2008 > 31.257 € >

2009 > 43.718 € > od tega preusmerjeno na projekte 16.293 €

2010 > 59.932 € > od tega preusmerjeno na projekte: 29.721 €

Neporabljena sredstva (za delovanje in projekte): 58.058 €:

Razlogi:

- nižji stroški za delovanje > nižji zahtevki MKGP
- Preusmerjena sredstva na projektih niso bila porabljena, ker:
na nekaterih projektih stroški izvedenega projekta niso dosegli
planiranih stroškov > nižji zahtevki MKGP

LAS MDD | zadruga za razvoj podeželja z.b.o.

SEJE ORGANOV LAS MDD do 10.občnega zbora:

9 OBČNIH ZBOROV

14. SEJ UPRAVNEGA ODBORA

10. SEJ NADZORNEGA ODBORA + 2 SKUPNI ZASEDANJI S PREDSEDSTVOM
LAS

Kontrole poslovanja LAS MDD:

Kontrole MKGP na kraju samem po oddaji zahtevkov: služba za kontrolo
pri MKGP; upraviteljica

Revizija poslovanja zadruge za leto 2008: Revizijska hiša Simončič, Žalec

Področje kadrov: kontrola inšpektorata za delo

Trgovina: kontrola sanitarne inšpekcije

Pregled aktov zadruge in postopkov javnega naročanja: RRA Koroška
d.o.o.

Revizija poslovanja zadruge za leto 2010: Loris d.o.o., Dravograd

ČLANSTVO: VSTOPILO SO 4 NOVI ČLANI , IZSTOPILO 1 ČLAN

LAS MDD | zadruga za razvoj podeželja z.b.o.

Podeželjska avantura

zdravo z naravo

LAS MDD | zadruga za razvoj podeželja z.b.o.

Koroška hiša

zdravo z naravo

LAS MDD | zadruga za razvoj podeželja z.b.o.

Izdelek s podeželja

zdravo z naravo

LAS MDD | zadruga za razvoj podeželja z.b.o.

Zelena investicija

zdravo z naravo

LAS MDD | zadruga za razvoj podeželja z.b.o.

zdravo z naravo

LAS MDD | zadruga za razvoj podeželja z.b.o.